

ШЛЯХИ УДОСКОНАЛЕННЯ ПОДАТКОВОЇ СИСТЕМИ УКРАЇНИ ПІСЛЯ ВОЄННОГО СТАНУ

Клюс Е. О.

*здобувач вищої освіти першого (бакалаврського) рівня
за спеціальністю 081 – Право
Державний податковий університет
м. Ірпінь, Київська область, Україна*

Парфентьев В. В.

*здобувач вищої освіти першого (бакалаврського) рівня
за спеціальністю 081 – Право
Державний податковий університет
Науковий керівник: **Мельник О. П.**
кандидат юридичних наук, доцент,
доцент кафедри публічного права
Державний податковий університет
м. Ірпінь, Київська область, Україна*

Актуальність теми дослідження полягає в тому, що після воєнного стану податкова система України буде потребувати не лише адаптації до нових економічних умов, але й системного удосконалення для вирішення викликів, що виникнуть, пов'язаних з відбудовою зруйнованої інфраструктури, соціальною підтримкою та економічним відновленням. Першочерговим завданням буде оптимізація податкових процесів для забезпечення ефективного збору коштів, необхідних для відновлення країни та соціально-економічного розвитку.

Стан сучасної податкової системи України, її проблеми та шляхи їх вирішення, а також ефективність податкових механізмів досліджували такі вчені як: Павленко О.П., Водолазська О.А Бортник Д. та інші. Такі вчені, як І.О. Луніна, О.С. Білоусова, Н.Б. Фролова досліджували питання формування фіскальної простору у поствоєнний період.

Для фінансування оборони, для забезпечення необхідних ресурсів на ведення війни країна може змінювати податкові ставки та впроваджувати нові податки з метою збільшення бюджетних надходжень. На даний момент, коли в нашій країні триває війна, вже відбулось багато змін в податкову законодавстві, для того, щоб наша держава могла далі продовжувати виконувати свої функції. Відбулись зміни в податковому законодавстві, які спрямовані на підтримку

економіки та громадян у важких умовах військового конфлікту, наприклад, шляхом введення податкових пільг чи зменшення податкового тягаря на певні групи населення. Зміна щодо сплати податків малого бізнесу, держава змінила обов'язковість сплати єдиного податку. Для першої та другої групи ФОП (фізична особа – підприємець) такий податок можна не сплачувати. Проте, на сьогоднішній день, єдиний податок та всі інші загальнообов'язкові податки для ФОП сплачуються [1].

Такі зміни і далі продовжуються. Та попри розробку законодавства в цей період, треба звернути увагу на майбутні змін в податковому законодавстві в період після воєнного стану. Назвемо деякі ключові аспекти щодо того, як може удосконалюватись податкова система на початковому етапі поствоєнного відновлення. По-перше, насамперед це призупинення обслуговування державного боргу та списання зовнішньої заборгованості [2, с. 25].

Також вчені зазначають важливість реформування податку на доходи фізичних осіб для досягнення соціальної справедливості. Ключові аспекти включають перехід до визначення розміру податкового зобов'язання на основі нетто-величини оподатковуваного доходу, урахуовуючи різні види витрат, такі як основні потреби, утримання дітей, витрати на освіту та інші соціальні витрати, тобто доходу за вирахуванням витрат, пов'язаних із отриманням цього доходу [2, с. 25].

Український фінансист М.І. Мітіліно вже в минулому столітті підкреслював важливість дотримання принципу свободи від оподаткування, оскільки це дає змогу платнику податку задовольнити його насущні потреби раніше, ніж він віддасть частину своїх доходів державі [3, с. 125].

Тепер більш детально ми би хотіли зупинитися на тому, як саме можна вдосконалити податковому систему України. Вважаємо, що задля позитивних змін у податковій системі в Україні, реформування має відбуватися не хаотично, а на основі певних чітких принципів:

- добровільність сплати податків;
- заохочення інвестування та підприємницької діяльності;
- забезпечення дотримання прав і свобод і відповідальності як платників податку, так і відповідних органів влади та їх співробітників;
- рівність всіх перед законом;
- стабільність податків і зборів протягом фінансового року;
- підтримання справедливості щодо всіх суб'єктів правовідносин [4].

Тепер щодо конкретних дій, які слід зробити для успішного реформування податкової системи України. Слід надати більше привілеїв, податкових пільг, полегшити ведення діяльності вітчизняному бізнесу, адже це забезпечує надходження податків до

бюджету, наявність робочих місць, а отже забезпечує зайнятість населення, можливість продавати вироблену продукцію за кордон і отримувати дохід у валюті.

Дуже важливо легалізувати максимально тіньовий сектор економіки, адже його діяльність по-перше шкодить іміджу держави та відштовхує потенційних інвесторів, по-друге це відсутність великої суми коштів, яку суб'єкти господарювання мали б сплатити у вигляді податків та зборів до бюджету, несплата яких негативно впливає на роботу всієї державної системи в цілому.

Слід активувати інвестиційні процеси в економіці держави. Це напряму пов'язано з попереднім кроком, про що ми і казали, адже ніхто не захоче інвестувати у державі, в якій немає прозорості та законності, що є першочерговим для успішної діяльності суб'єктів господарювання. Також потрібно кардинально змінювати систему законодавства і робити норми законодавства простими, зрозумілими і без колізій (щоб норми одного і того ж нормативного акту або різних не суперечили одна одній як це є зараз).

Також слід скоротити суми, що йдуть на адміністрування податків. Процеси збирання податків і зборів потрібно модернізувати, цифровізувати та автоматизувати для максимальної ліквідації людського фактору задля подолання корупційних проявів та помилок.

Слід привести наше податкове законодавство у відповідність до законодавства Європейського Союзу [5]. На нашу думку, ось цей вище згаданий нами перелік новітніх впроваджень допоможе побудувати новітню високоякісну, ефективну та результативну податкову систему в Україні, яка буде комфортною як для громадян і податківців, так і для держави в цілому.

Отже, підсумовуючи все вище сказане, можна зазначити, що є достатньо різних способів, за допомогою яких можна вдосконалити податкову систему України, невілювати проблемні питання. Також дуже добре, що у нас є орієнтир – це європейський досвід та законодавство успішних європейських країн, позитивні моменти яких ми можемо застосовувати і в своїй державі. Саме впровадження вище згаданих змін, використання досвіду більш успішних країн, в першу чергу європейських, на нашу думку, і допоможе нам побудувати нову, високоефективну податкову систему, яка в першу чергу, буде задовольняти інтереси громадян.

Література:

1. Павленко О.П., Водолазська О.А. Проблеми та перспективи функціонування спрощеної системи оподаткування в Україні. *Наука і техніка сьогодні*. 2022. № 10 (10). URL: <https://bit.ly/3W6JeyJX>

2. Луніна І.О., Білоусова О.С., Фролова Н.Б. Особливості формування фіскального простору у воєнний та поствоєнний період. *Економіка та держава*. 2022. № 4. URL: http://www.economy.in.ua/pdf/4_2022/6.pdf

3. Мітіліно М.І. Основи фінансової науки. Київ: Державне вид-во України, 1929. С. 125. 395с. URL: <https://odnb.odessa.ua/rarities/item/182?lang=uk>

4. Іванов Ю.Б. Альтернативні системи оподаткування: монографія. Харків: ХДЕУ; Торнадо, 2003. 540 с. URL: https://ndcipr.org/media/ndc_old/documents/ASO_2003.pdf

5. Слатвінська М.О. Особливості становлення та етапи реформування Податкової системи України. 2017. URL: <https://core.ac.uk/download/pdf/159468698.pdf>

DOI <https://doi.org/10.36059/978-966-397-357-9-16>

АДВОКАТ ЯК СУБ'ЄКТ НАДАННЯ ПЕРВИННОЇ ПРАВНИЧОЇ ДОПОМОГИ

Коєв М. К.

здобувач вищої освіти факультету права та економіки

Міжнародний гуманітарний університет

Науковий керівник: Манько Д. Г.

доктор юридичних наук, доцент,

завідувач кафедри державно-правових дисциплін

Міжнародний гуманітарний університет

м. Одеса, Україна

Розглядаючи роль адвоката у системі надання правничої допомоги, важливо підкреслити, що сучасна цивілізована суспільна структура вимагає наявності незалежного органу адвокатури, який має унікальні функції у захисті законних прав та інтересів громадян України. Цей інститут гарантує правосуддя та надає юридичну підтримку в розгляді справ в судових установах та інших державних органах під час конфліктів з державою та іншими особами.

Під час дослідження зазначеної проблеми варто враховувати положення частини 1 статті 59 Конституції України, яке гарантує кожному громадянину право на отримання кваліфікованої юридичної допомоги. У випадках, передбачених законодавством, ця допомога забезпечується